

YUSUF SADIK SÜLEYMANİYE İÇİN YAZDI

SÜLEYMANİYE'YE TEPEDEN BAKMAK...

YUSUF SADIK YAZDI

“Sana dün bir tepeden baktım ey aziz İstanbul” şarkısından esinlenerek Tarihi, Süleymaniye Mahallesi ne bendeniz de nerden bakayım derken aklıma Dörtkonak yaylasının Kanlı düz mevkiindeki doruklarından ve Aygır Gölü yamaçlarından bakmak geldi.

Gümüşhane'nin turizmine önemli katkı sağlayacağını umduğumuz Süleymaniye için geçmişten günümüze kadar bakıp ta gördüklerimizin bu tarihi mekan için ilgi odağı olmasına yetip –yetmediğini tartışmak yerine bizler bu oluşuma nasıl bir katkı sağlarız? Sorusunu kendi-kendime sorarak düşlediğim mega projeyi istedim ki siz değerli okurlarımızla paylaşayım.

Süleymaniye'nin, bilinen eski halini ve geleceğe dönük uygulamaya konmak istenen yeni yaptırımlarla ilgili, düşüncelerimize gelince...

Coğrafyadan seçtiğimiz bu iki yer, “kanlıdüz dorukları ve Aygır Gölü “

Süleymaniye'nin kuzey istikametinde ve onunla adeta yapışık üçüz kardeşler gibi.. Ayrıca kış sporları merkezi için olmazsa olmazlar konumundaki önemli iki nirengi noktası. 2100 rakımındaki bu noktalardan, Kanlıdüz, 1916 Rus işgalinde birliklerimizin karşı savunma yaptıkları yerin adı. Aygır Göl ise Kanlıdüz sırtlarının Süleymaniye ye bakan yamacı altında, o zamanki süvari alayının yaz mevsiminde salıverdikleri yolkı atlarının yüzdükleri göl ün adı. Göl halen bahardaki kar suları ile beslendiğinden doluluk oranı ağustos ortalarına kadar devam etmektedir. Şehrin eşrafı atlara binerek yaz mevsiminde buralara gelip piknik yaptıkları yaylacıların sunduğu yöresel süt ürünlerini zevkle tattıkları canlı kaynaklardan dinlediklerimiz

Manzara güzel, iklim güzel, her şeyden önemlisi, buz gibi kaynak suları güzel... Her şehrin güzelliklerini yansıtan manzaralar mutlaka vardır. Bu muhteşem manzaralara biraz kuş bakışı birazda yakından baktığımızda hayranlığımızı gizleyemeyeceğimiz kadar muhteşem olduklarını görürüz. Tıpkı uçaktan İstanbul 'un modasında gördüğümüz manzaralar gibi...

Süleymaniye'ye de bu nazarlarla bakmak gerekiyor. Bakmak yetmiyor görmek de lazım. Çünkü bakmak sadece gözle olur. Görmek ise akıl, kalp ve gözün devreye girmesi ile gerçekleşir. Bakmakla seyrederez görmekle hükmederiz. Dedikten sonra sıra geldi Süleymaniye'nin geçmişini bir ufuk turu ile özetleyerek asıl maksadımızı açıklamaya:

Süleymaniye; Cumhuriyet'ten önce şehrin merkezi kasabasıydı. Şehir iki kısımdan oluşmaktaydı. Kasaba merkezi ve Bahçeler mevki. Her iki mevkide toplam 16 mahalle bulunmakta idi. . En büyük mahalle, Camii Kebir mahallesi, şimdiki Süleymaniye Camii nin bulunduğu yer ve çevresi idi.. Dağ yolundan bizim köye Dörtkonak (edire) a giderken bu mahallenin ortasından geçer, musalla semtine sapmadan sağa dönüp hanege geçitinden 90 derece dönerek güney istikametinden seyredip dağı göğüsleyerek Gavras (Nikola cavras- Edireli dir.) çesmesinden su içip 2100 rakımından dağı devirerek 1400 rakımındaki köyümüze ulaşırdık. Babam, Merhum Gazi Ahmet Sadık(Türkan) dan dinlediğime göre şehir esnafından bakır dövenlerin, demircilerin örse vuran çekiç sesleri bir orkestranın enstrümanlarından çıkan ahenkli sesleri gibi Hanege sırtlarından şehre inenler tarafından rahatlıkla işitilirmiş..

Kasaba merkezi olarak Süleymaniye dik dağların yamacında uçurum ve kayaların arasında kurulmuş ,köşeli ve büküm bir anfi tiyatro şeklinde imiş. Halkın yarısı Müslüman diğer yarısı da gayri müslim tabaadan oluşuyordu. Kasaba merkezi, bahçeler mevkiine taşınıp ardından Gümüşhane'nin İl olması sonucu, bahçeler mevki haliyle gelişmeye, kasaba merkezi ise yavaş yavaş önemini kaybetmeye başlamış. Özellikle 1925 te gerçekleştirilen mübadele (dışarıdaki

Türklerle, Türkiye'deki azınlığın büyük çoğunluğunun yer değiştirmesi) ile yabancı halkın tamamının gümüşhane'den göç etmesi sonucu, yerli fukara halk," Rumlar, Ermeniler gitti. Onların gömüleri vardır" deyip son derece yanlış bir eylemi gerçekleştirdiler. Sapa sağlam evler tarumar edildi.. Oysaki Gümüşhane'deki bu azınlıklar pek de varlıklı kimseler değilmiş. Babamın naklettiğine göre de mübadele son derece güven ortamı içerisinde gerçekleştirildiği için gidenler mal varlıklarını ve nakitlerini rahatlıkla transfer edebilmişler.

Düşünün bir kere, Dibiç in çeşmesinin tam karşısındaki yamaçtaki mahalle kalabalık bir ermeni mahallesi idi. Tüm evler gömü bulacağız diye yerle bir edildi. Sanraki yıllarda,(kırklı, ellili) bende hatırlıyorum, avcılar saçma yapmak için kilise sütunlarının arasındaki kurşun levhaları almak için sütunları yıkınca kilise tavanları da otomatikman çöktü yerle bir oldu. Bizim köydeki iki kilise de aynı akibete uğradı.

Şimdilerde biz geriye dönerek baktığımızda "nasıl da bindiğimiz dalı kesmişiz" diye hayret edip duruyoruz. Ve bu ören yerimizi nasıl ihya edip cazibe merkezi haline getireceğiz diye cırmalanıp duruyoruz. .

Bir "Yeşil Kelkit Vadisi" toplantısına gelen komşu il valileri, gezip gördükten sonra hayran kaldıkları Süleymaniye için emsallerine göre, "daha çok farkındalık yaratır" değerlendirmesinde bulunmuşlardı.

Bu bakıştan sonra yukarıda arz etmişim. "Bakmakla seyrederek. Görmekle hükmederek" diye, bakıp görenler şimdi hüküm versinler. Bendenizde baktım ve verdiğim hükmüm şöyle:

Benim düşüncem; Süleymaniye'ye yukarıdan bakarak bir şeyler yapılır. Örneğin : yıkılan hamamlar, konak restorasyonları ve alt yapı çalışmaları gibi.. Aşağıdan bakarak bir şeyler yapılamaz mı? Düşündüm ve bu düşüncemi önceki Valimiz Sayın Yavuz'la paylaşma imkânı bulmuştum. Valimiz Sayın Memiş'le görüşme imkânını yakalayamadığım için aynı önerimi burada tekrar etmekle yetineceğim. Kabul görüp görmemesi biraz da kamuoyu, STK lar, özellikle Belediye Başkanımız Sayın ÇİMEN'in tutumuna bağlı tabii...

Efendim; bir şehre girerken ve çıkarken edinilen intibaa çok önemli. Giresun Görele girişinde 2.5 metre uzunluğunda bir kemeçe sulieti var. Nedeni "Ünlü Kemeçeci Piçoğlu Osman ve Katip Şadi" oralı da ondan. Şimdi Süleymaniye'ye çıkan bir yabancı girişte neyi görüp hatırlayacak? Meteoroloji istasyonunu. Şimdi soralım? Yılda meteoroloji istasyonuna iş icabı kaç yurttaş gidiyor? Sayı önemli değil, kimlerin ilgi alanında? Şehrin en görkemli yerindeki bu yerleşke Eski ve yeni Gümüşhane'nin ara kesiti. Bu ara kesit her iki yerleşkeden ortak elemanlara sahip olması lazım. Var mı? Yok. Öyle ise gelin bu yerleşkenin, üzerinde bulunduğu adayı, önemli bir sosyal tesise tabir caizse , REZİDANS a, yani oteli, alış-veriş merkezi,kafeteryası, sağlık ve ve spor tesisi, parkı ile donatılı bir alan haline dönüştürüp hatırdaki tutulacak bir konuma getirmeye çalışalım. Bu yaptırım bölgeyi cazibe merkezi haline getirmeye büyük katkı sağlar, en azından Gümüşhane'ye gittim de kalacak yer bulamadım yakınmalarına son verir. Ayrıca iyi bir seyrangah yeri olur. Bununla da kalmayarak oluşturulmaya çalışılan cazibe merkezi zincirinin en kuvvetli halkası olarak gelip- gidenlere ve konaklayanlara da mükemmel bir ev sahipliği hizmeti sunar diye düşünmekteyim.

Diyeceksiniz ki o yerdeki tesislere haksızlık olur. Hayır, aksine bu tesisleri ulaşımı daha kolay olan bir yere nakledilerek gönülleri alınabilir. Dahası var, anılan yerde önceleri yanan Öğretmen Okulu vardı. Bu okul için gecikmeden nasıl yer bulundu ise buradaki tesislere de pekala yer bulunabilir sorun olacağını sanmıyorum..

Ben Süleymaniye'ye baktım bu gerçeği gördüm. Diğer uygulamalar, Valilik,Belediye

bürolar açarak Süleymaniye'ye gel diyorlarsa bunlar doğru ve gerekli olabilir ama yeter şartı taşıdıklarından emin olmak lazım.

Davet işi kolay. Hedef kitle iş adamları, yatırımcılar, yerli ve yabancı turistler olduğuna göre, yapacağınız çağrıda barınma sorununu göz önünde bulundurmanız, yatırımcılar içinde yatırım sorunlarını aşmış olmanız gerekiyor. Dışarıdaki iş adamlarımızla konuyu değerlendirdiğimizde karşımıza çıkan sorun hep barınma sorunu olmuştur. Bundan bir an önce kurtulmamız şart...

Süleymaniye ile ilgileniyorum. İlgilenmek zorundayım. Çünkü ben Gümüşlhaneliyim. Eski bir eğitim yöneticisi ve eşraftandan birisi olarak burada yaşıyorum, Şehrin Kuzeye kapalı olan penceresinin bir an önce açılmasının zamanı geldi de geçiyor bile. Turizmde tek tutunacak dalımız Süleymaniye gerçeğidir. Bunu da hatırlatmış olalım. .

Buna benzer diğer önerilerimizden Demiryolu gerçeği ile uğraşlarımız oldu. STK lar nezdinde girişimlerde bulunduk .Platformlar oluşturduk. Kimi esnaf serzanişte bulundu. "Müşterilerimiz Trabzon'a kaçıyor. Tren gelirse bu kaçış daha da hızlanacak" diye tepki gösterdiler. Zannettiler ki adım başı bir istasyon olacak, in- bin şeklinde tren gelip geçecek. Proje ortaya çıkıp güzeller mahallesinde bir istasyon olacak şekilde güzergah belirlenince lokantacı esnaf başta olmak üzere diğer esnafta rahat nefes aldı...

Seçim dönemlerinde kimi belediye başkan adayları bizim savunduğumuz Trene raylı sisteme teleferike, yürüyen merdiven projelerine gülüp geçmişlerdi.. Ama çok şükür hayallerimiz gerçek olma aşamasında.

ŞU AN GELDİĞİMİZ NOKTA ÇOK ÖNEMLİ. Gümüşhane'ye tren gelecek, teleferik yapılma aşamasında, yürüyen merdiveni Belediye yapmasa da bir alış-veriş merkezimizde var. En azından görmeyenler için bir kazanım. Hepsi olacak. Süleymaniye yolu başlangıcındaki arzu ettiğimiz tesis de günün birinde mutlaka hayat bulacaktır....

Bu düşüncelerin ışığında, sunduğum önerinin yankı bulacağından kuşku duymuyorum.

Meteoroloji tesisleri ve diğer tesislere Gümüşhane'nin herhangi bir yöresinde yer bulunur ama sunduğum mega proje için buradan başka seçenek yok. Eğer bu proje gerçekleştirilirse inanınki İstanbul'un fethi gibi bir şey olacak... Bekleyelim görelim.